

Motion till riksdagen 2010/11:Fi271

av **Johnny Munkhammar (M)**

Välfärdens framtida finansiering

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om en översyn av välfärdens framtida finansiering.

Motivering

Sverige har en god tradition av väl underbyggda politiska beslut. Gedigna offentliga utredningar, remissförfaranden och parlamentariska behandlingar föregår under ansenlig tid ofta besluten.

Detta är inte möjligt i alla frågor, inte ens om de är stora. Förändringsbehovet kan vara alltför akut. Men där det har varit möjligt har det tjänat oss väl och kontrasterar mot många andra europeiska länder, där hastigt hopkomna förslag kan dras tillbaka efter protester.

Pensionsreformen kan sägas vara ett sådant gott exempel. Den demografiska bomb som fortfarande tickar i många andra länder är i hög grad desarmerad här. Medborgarna har mer makt över sina pensioner. Valfriheten är större.

Den framtida finansieringen av välfärdstjänsterna är ett sedan lång tid bland experter omdiskuterat och analyserat ämne. Långtidsutredningar, ESO-rapporter, ett flertal enskilda studier – som Borgkommissionen – har kommit till liknande slutsatser.

Det finns ett gap mellan vad medborgarna efterfrågar och vad det offentliga kan leverera, och det växer. I synnerhet ser så ut att vara fallet för sjukvård, men gapet växer även för exempelvis äldreomsorg.

En rad faktorer kan minska gapets storlek, som fler i arbete och ökad produktivitet. Detta är av många skäl viktiga reformer, som länge sågs som närmast omöjliga att realisera. Men mycket tyder på att vi både kan arbeta mer och vara mer produktiva i välfärdstjänsterna.

Fel! Okänt namn på

Bedömarna är dock överens om att detta inte täcker gapet. Framför allt är detta drivet av medborgarnas ökande efterfrågan på bättre välfärd i takt med att inkomsterna ökar. Så har varit fallet hittills, och inget tyder på att vi vill avstå från bättre välfärd kommande decennier.

Självklart kan man även prioritera hårdare inom budgeten och sätta ökade resurser till välfärdstjänster framför annat, såsom socialförsäkringar. Så sker redan i viss mån. Men då handlar det på sikt om stora omprioriteringar.

Det gap som redan finns leder också till att människor söker sig bättre lösningar vid sidan av, såsom privata sjukvårdsförsäkringar. Snart har en halv miljon svenskar sådana. Även om de förbättrar livet för många och kortar köer till offentlig vård blir de en sorts nödlösning.

Istället är det rationella svenska sättet att hantera en frågeställning som denna att ta den massiva kunskapen närmare förslag till reform – och sedan beslut. Alla tjänstemannaprodukter bör följas av en parlamentarisk utredning.

Alla tjänster utvecklas bättre när enskilda konsumenter har makt över sina pengar. Då främjas innovation och effektivitet. Samtidigt finns det brett stöd för att välfärdstjänsterna måste nå alla med god kvalitet i tid.

Det är viktiga ingångsvärden till en utredning om välfärdens framtida finansiering.

Stockholm den 27 oktober 2010

Johnny Munkhammar (M)